

CONTRIBUTIE EN ABONNEMENTSPRIJZEN PER 1 JANUARI 2009

vastgesteld in de ledenvergadering van de VRW 24-4-2004:

- Contributie lidmaatschap Vereniging voor Reformatorische Wijsbegeerte: € 50,- per jaar (studenten: € 25,-, buiten Nederland: € 47,50, zonder Philosophia Reformata: € 45,-)
- Abonnement Beweging: € 18,15 per jaar (eerste jaar: € 9,08), buiten Nederland: € 20,42
- Abonnement Philosophia Reformata: € 27,50 per jaar (buiten Nederland: € 32,50)

TOELICHTING BIJGEVOEGDE ACCEPTGIROKAART

Bij onze uitgave Aspecten ontvangt u altijd een acceptgirokaart. Hierop kan de vermelding staan: 'U kunt deze kaart gebruiken voor een gift.' Dat bevelen wij vanzelfsprekend van harte bij u aan! Er kan ook een andere omschrijving staan: 'Uw minimale bijdrage voor contributie dan wel abonnementen inclusief 2009 bedraagt: €...'. Het bedrag dat vermeld staat betreft het betalingsverzoek voor contributie van de VRW dan wel een abonnement (bijvoorbeeld Beweging). Indien er nog betalingen van contributies uit voorgaande jaren openstaan, is dat bedrag

opgeteld bij het bedrag voor 2009. Elk bedrag dat u overmaakt boven op het genoemde bedrag op de acceptgirokaart wordt bij ons verwerkt als gift. Voor vragen hieromtrent kunt u contact met ons opnemen (035-5880205; office.reform.philos@planet.nl). Wij danken u hartelijk voor uw bijdrage!

Giften en donaties kunnen alleen worden betaald op rekeningnummer 1209598 van de Postbank ten name van Stichting voor Reformatorische Wijsbegeerte. Donateurs met giften boven € 250,- ontvangen persoonlijk een bedankbrief van de directie.

SRW ONTWIKKELT LESPROGRAMMA GEEST EN LICHAAM

DE SRW HEEFT ARJAN DE VISSER GEVRAAGD OM IN DE VORM VAN EEN STAGE EEN LESPROGRAMMA TE ONTWIKKELEN OVER GEEST EN LICHAAM. DAARBIJ BLIJKT DOOYEWEERD EEN BAKEN. GRAAG VERTELT ARJAN (44 JAAR, GETROUWD EN VADER VAN DRIE KINDEREN) OVER DIT PROGRAMMA EN DE AANLEIDING DAARTOE.

"Ik kon slecht kiezen. Filosofie als mijn eerste passie, of toch de bescherming van de aarde? Het laatste is mijn beroep geworden, het eerste zal mijn nieuwe beroep worden. Ik probeer bij te dragen aan de bescherming van de aarde in mijn beroep als bodemsaneerder, en filosofie volg ik aan de Universiteit Utrecht als deeltijdstudent.

Toen ik een puber was, piekerde ik mij suf over het

bestaan en het voortbestaan van de ziel. Ik wilde daar op een of andere manier zelf uitkomen en wantrouwe iedereen hulp. Jaren later ging ik studeren en toen merkte ik dat hier door anderen al grondig over was nagedacht en ik dus niet vanaf nul had moeten beginnen. Hoe naïef kan een mens zijn, vooral als hij puber is. In Utrecht is het programma echter volledig seculier. Zeker, het vak Philosophy of the Mind is speels en levendig met vele gedachte-experimenten

en onnoemelijk veel standpunten, maar zonder een religieuze toon. Dat is voor mij een reden geweest om contact te zoeken met de Stichting voor Reformatorische Wijsbegeerte en (via enige omwegen) te komen tot het idee van een lesprogramma over juist dit onderwerp. Ik ben nu deze stage aan het voorbereiden; ik heb met hulp van de SRW een werkgroep geformeerd en ben nu flink aan het lezen om op voldoende niveau te komen.

Ik word onder anderen door filosofiedocenten begeleid. Samen staan wij nu voor de uitdaging om een lesprogramma te maken dat uitnodigend en verantwoord is. Uitnodigend om zo veel mogelijk gebruikers te bereiken. Dit is lastig, omdat vooral de taal van Dooyeweerd cum suis weinig toegankelijk is en soms stoffig klinkt. Uitnodigend betekent ook dat docenten met dit lesprogramma een flink deel van de verplichte examenstof kunnen behandelen. Het lesprogramma zal daarom ook aan andere posities in het lichaam-geestdebat aandacht schenken. De positie van Dooyeweerd is een van de vele posities, maar wel een waardevolle die serieuze overweging behoeft.

Verantwoord betekent dat het lesprogramma geen onjuistheden mag bevatten en didactisch verantwoord moet zijn. De spanning tussen verantwoord en uitnodigend klinkt wellicht als een onmogelijke opgave, maar de eerste vergadering van de werk-

groep geeft mij veel vertrouwen. Vertrouwen in een eindproduct dat pubers – zoals ook ik ooit was – echt op weg helpt.”

STEUN DE SRW DOOR NALATENSCHAP

Als u gaat nadenken over uw nalatenschap, denk dan ook eens aan de SRW. Als u overweegt om de SRW in de toekomst te steunen, kunt u dit laten vastleggen in een testament. U bepaalt zelf wie uw erfgenamen zijn en u kunt de SRW als (mede)erfgenaam benoemen. Bovendien kunt u in uw testament vermelden dat uw nalatenschap voor een bepaald aspect van het werk van de SRW gebruikt moet worden. Giften aan de Stichting voor Reformatorische Wijsbegeerte komen in aanmerking voor aftrek van inkomsten- en loonbelasting. Ook schenkingen in de vorm van ‘Schenking bij akte’ of ‘Fondsen op naam’ zijn fiscaal aantrekkelijke mogelijkheden om ons werk te steunen. U kunt de SRW op twee manieren in uw testament opnemen: in de vorm van een legaat of als erfgenaam.

Legaat: U laat de SRW een legaat na. Een legaat is een vaststaand bedrag of een bij name genoemd onroerend goed of voorwerp, zoals een huis of een schilderij.

Erfgenaam: U benoemt de SRW als erfgenaam voor een deel van de erfenis. Een erfgenaam is een per-

soon of organisatie die de rechten en plichten van de overledene overneemt. Als u de SRW tot (mede)erfgenaam benoemt, betekent dit dat de SRW, samen met eventuele andere erfgenamen, verantwoordelijk wordt voor uw nalatenschap. U kunt aangeven hoe groot het percentage is dat iedere erfgenaam erft.

Een testament laat u opmaken door een notaris. Hieraan zijn kosten verbonden, maar een eerste oriënterend gesprek bij de notaris is vaak kosteloos.

Vragen?

Heeft u na het lezen van het bovenstaande nog vragen, neemt u dan gerust contact op met het Centrum, tel. 035-5880205, e-mail: reform.philos@planet.nl. Wij kunnen u informeren over de mogelijkheden om specifieke bestemmingen in uw testament op te nemen. Met algemene vragen kunt u terecht op de website www.notaris.nl of bij de notaristelefoon: 0900-346 93 93. U kunt ook een afspraak maken met een notaris bij u in de buurt.

ACTIE BIJ LIDMAATSCHAP VRW

Nieuwe leden heten wij hartelijk welkom! Wanneer u zich voor 1 maart 2009 aanmeldt voor het lidmaatschap van de VRW, ontvangt u het recent verschenen luisterboek (11 cd's) van René van Woudenberg, getiteld *Gelovend denken*, voor maar € 20,- (excl. verzendkosten), terwijl deze in de winkel te koop is voor € 25,-. In vervolg op uw aanmelding ontvangt u van ons een welkomstpakket, een registratieformulier en het luisterboek. De contributie van de VRW bedraagt € 50,- per jaar. Voor studenten is er het speciale studententarief van € 25,- per jaar. In dat geval dient u het nummer van uw collegekaart in te vullen.

Wanneer u lid wordt van de VRW ontvangt u jaarlijks:

- Het filosofisch magazine *Beweging*, vier keer per jaar (maart, juni, september, december);
- Het wetenschappelijke tijdschrift *Philosophia Reformata*, twee keer per jaar (mei, november);
- De nieuwsbrief *Aspecten*, vier keer per jaar (januari, april, september, november).

In aanvulling daarop kunt u kiezen voor het ontvangen van de Engelstalige E-newsletter *Aspects*, en voor toezending van boekuitgaven in onze reeks *Verantwoording met* circa 20% korting op de winkelprijs. Gemiddeld verschijnen er één à twee titels per jaar, veelal geschreven door onze hoogleraren. Zonder wederop-

zegging wordt uw lidmaatschap jaarlijks per 1 januari met een jaar verlengd.

Mocht u van deze speciale aanbieding gebruik willen maken, vult u dan de bestelbon op de laatste pagina van deze *Aspecten* in. Wij heten u van harte welkom als lid!

OPROEP VRIJWILLIGER

VACATURE ADMINISTRATIE (VRIJWILLIGER M/V)

Ter ondersteuning van het werk op het Centrum zijn wij per direct op zoek naar een vrijwilliger. We denken aan administratieve taken als: hulp bij het verzendklaar maken van mailings, adresmutaties doorvoeren, een stukje abonnementenadministratie, kopieerklassen. Verder zou het fantastisch zijn wanneer iemand ons kan helpen om het Centrum opgeruimd, schoon en netjes te maken/houden.

We denken aan een tijdsbesteding van ongeveer acht uur per maand (over meerdere dagen en in overleg in te delen). Een vrijwilligersvergoeding en reiskostenvergoeding behoren tot de mogelijkheden.

Meer info:

Nienke Hagenaars (035-5880205, niet op maandag en donderdag; office.reform.philos@planet.nl)

COLLEGES VOORJAAR 2009

De collegeseries van de SRW zijn voor veel studenten een belangrijke ontmoetingsplaats om zich samen met anderen te bezinnen. Die bezinning heeft uiteindelijk betrekking op jezelf: hoe sta je als christen in je studie en in het beroep dat je ambieert? De gemeenschappelijke bezinning verloopt via algemene vragen zoals: Wat is wetenschap precies? Wat is levensbeschouwing? Wat is hun onderlinge verhouding? De colleges Reformatorische Wijsbegeerte worden aan zeven universiteiten door het land, maar ook in Utrecht, Groningen en Zwolle, gegeven. Met de colleges kunnen studiepunten worden behaald (ook vrije studiepunten voor hbo-studenten). Het is

mogelijk om in overleg met de docent een literatuur-tentamen te doen. Studenten die de colleges volgen, krijgen een jaar lang gratis *Beweging* toegestuurd, ons filosofisch magazine. De hoogleraren G. Glas, J. Hoogland, H. Jochemsen, R. Kuiper, M. Verkerk en M. de Vries zijn altijd bereid scripties te begeleiden op het gebied van algemene filosofie of de filosofie van een vakgebied. Daarnaast kunnen ze ingaan op vragen die te maken hebben met de verhouding tussen wetenschap en geloof. Neem gerust contact met hen op! De contactgegevens en actuele informatie vindt u op onze website: www.christelijkefilosofie.nl. Meer weten? Mail ons!

ERASMUS UNIVERSITEIT ROTTERDAM

Docent: Prof. dr. R. Kuiper
Faculteit Wijsbegeerte
Kamer h5-11 (op donderdag)

Privé: Molencaten 123
3772 LL Barneveld
(0342)418255
roel.kuiper@chello.nl

Periode: Trimester 3, vanaf 9 april 2009

Titel: Reformatorische Wijsbegeerte: Religie en politiek – Augustinus lezen (FW-REF3011)

Studiepunten: 5 ECTS

Werkvorm: Hoor-/werkcollege

Toetsingsvorm: Mondeling tentamen

Tijd: Donderdag 15.00-16.45 uur

Zaal: D5

GEREFORMEERDE HOGESCHOOL ZWOLLE

Lecturer: L.H.L. Kamphuis

Private: Keulsestraat 93
8262 TV Kampen
(0031)0630602384
l.kamphuis@greijdanus.nl

Period: January 2009 – April 2009

Title: Philosophy 201. Perspectives in philosophy

Credits: 3 credits

Form: Lectures and seminars

Examining: Paper assignments, presentations, tests

Time: Wednesday 10.15-13.15 hrs

Location: Will be given later

Extra: Courses are in English

RETHINK GRONINGEN

Docent: prof. dr. J. Hoogland
Faculteit Gedragwetenschappen
Cubicus, kamer B233

Privé: Beatrijpspad 7
3813 DL Amersfoort
(033)4752617
j.hoogland@utwente.nl

Periode: Semester 2, week 17 t/m 25
Titel: Religie in het publieke domein (161688)
Studiepunten: 2,5 ECTS
Werkvorm: Werkcollege
Toetsingsvorm: Essay
Tijd: Maandag 18.30-21.45 uur
Zaal: (13)12 0012 op de RUG

RETHINK UTRECHT

Coördinator: Prof. dr. R. Kuiper
Faculteit Wijsbegeerte
Kamer h5-11 (op donderdag)

Privé: Molencaten 123
3772 LL Barneveld
(0342)418255
roel.kuiper@chello.nl

Periode: 14 november 2008 – 30 januari 2009 (zie voor meer info de website)
Titel: Inleiding reformatorische wijsbegeerte (FW-REF3010)
Studiepunten: 5 ECTS
Werkvorm: Hoorcollege
Toetsingsvorm: Mondeling tentamen (bij voorkeur)
Tijd: Vrijdag 09.30-11.15 uur
Locatie: De Kargadoor, Oudegracht 36 te Utrecht

TECHNISCHE UNIVERSITEIT DELFT

Docent: prof. dr. M.J. de Vries
Faculteit Technologie Management
Kamer b4.250
(015)2783706

Privé: Wipmolen 65
3352 XM Papendrecht
(078)6156310
m.j.devries@tudelft.nl

Periode: Semester 2
Titel: Wetenschaps- en techniekfilosofie II. Techniek en religie: wat hebben die met elkaar?
(wm0362tu)
Studiepunten: 3 ECTS
Werkvorm: Werkcollege
Toetsingsvorm: Mondeling tentamen of kleine scriptie
Tijd: Woensdag 15.30-17.30 uur
Zaal: Nog niet bekend

TECHNISCHE UNIVERSITEIT EINDHOVEN

Docent: Prof. dr. M.J. Verkerk
Faculteit Technologie Management
Kamer IPO 2.17

Privé: Slot Aldeborglaan 26
6432 JM Hoensbroek
(045)5228268
Maarten.verkerk@home.nl

Periode: Semester 2, 28 januari – 13 mei 2009, blok D tot F

Titel: Filosofie als verlossing zonder God? Moderne filosofische stromingen
(0FC20)

Studiepunten: 3 ECTS

Werkvorm: Hoor- en werkcollege

Toetsingsvorm: Schriftelijk tentamen

Tijd: Nog niet bekend

Zaal: Auditorium zaal 9

UNIVERSITEIT LEIDEN

Docent: Prof. dr. G. Glas
Faculteit Wijsbegeerte

Privé: Meppelerstraatweg 7
8022 AE Zwolle
(038)4525321
glasg@xs4all.nl

Studenten en toehoorders die niet van de 'eigen' faculteit (Wijsbegeerte) zijn, moeten zich opgeven bij mevrouw Klumper via telefoonnummer (071)5272031.

Periode: Semester 2

Titel: Wetenschap en religie: historische en conceptuele aspecten (B2L323)

Studiepunten: 5 ECTS

Werkvorm: Hoor-/werkcollege

Toetsingsvorm: Schriftelijk tentamen

Tijd: Dinsdag 18.45-20.15 uur

Zaal: Lipsius, zaal 203

UNIVERSITEIT MAASTRICHT

Docent: Prof. dr. M.J. Verkerk
Faculteit Cultuur- en Maatschappijwetenschappen

Privé: Slot Aldeborglaan 26
6432 JM Hoensbroek
(045)5228268
Maarten.verkerk@home.nl

De colleges in Maastricht zullen starten tijdens het eerste semester van het collegejaar 2009-2010. Daarvóór hebben studenten echter al wel de mogelijkheid professor Verkerk te ontmoeten. Hij zal in het kader van het Calvinjaar op woensdag 28 januari om 20.00 uur een lezing geven voor het Studium Generale met als onderwerp: 'Calvin en de wetenschap'. Locatie is St.-Janskerk, Vrijthof.

UNIVERSITEIT TWENTE

Docent: prof. dr. J. Hoogland
Faculteit Gedragwetenschappen
Cubicus, kamer B233

Privé: Beatrijpspad 7
3813 DL Amersfoort
(033)4752617
j.hoogland@utwente.nl

Periode: Semester 2, 1e kwartiel, week 6 t/m 13
Titel: Filosofie van de techniek (161686)
Studiepunten: 2,5 ECTS
Werkvorm: Werkcollege
Toetsingsvorm: Essay
Tijd: Donderdag 10.40-12.25 uur
Zaal: Zaal LA 3520

Periode: Semester 2, 1e kwartiel, week 6 t/m 13
Titel: Religie in het publieke domein (161688)
Studiepunten: 2,5 ECTS
Werkvorm: Werkcollege
Toetsingsvorm: Essay
Tijd: Donderdag 15.45-17.25 uur
Zaal: Zaal CU B103

WAGENINGEN UNIVERSITEIT

Docent: Prof. dr. ir. H. Jochemsen
Faculteit Toegepaste Filosofie

Private: Dickensweg 3
6721 MZ Bennekom
(0318)417528
hjochemsen@solcon.nl

Period: Second semester, 15 January – 6 April 2009 (minus Febr. 23)
Title: Philosophy of Culture (APP-92803)
Credits: 3 ECTS
Form: Lectures
Examining: More information will be given during the lectures
Time: Monday 17.30-19.00 hrs
Location: Leeuwenborg, room C65
Extra: Courses are in English (unless there are only Dutch speaking students)

Willibrord kalender

3 oktober 2009
'Paul Scholten studieochtend',
georganiseerd door het
ICS. Informatie over de in-
vulling volgt.

BON

- Ik maak graag gebruik van de actie rond het lidmaatschap van de VRW en meld mij hierbij aan: € 50,-, studenten € 25,-, buiten Nederland € 47,50 per jaar (inclusief de tijdschriften *Philosophia Reformata* en *Beweging*) en ontvang het luisterboek *Gelovend denken* voor € 20,- (excl. verzendkosten).
- Ik meld mij zonder gebruik te willen maken van de actie aan voor het lidmaatschap van de VRW: € 50,-, studenten € 25,-, buiten Nederland € 47,50 per jaar (inclusief de tijdschriften *Philosophia Reformata* en *Beweging*).
- Ik neem een abonnement op *Beweging*: € 18,15 per jaar (eerste jaar € 9,08), buiten Nederland € 20,42.
- Ik bestel ... ex. van het boek *Denken, ontwerpen, maken. Basisboek techniekfilosofie* door Jan Hoogland, Maarten Verkerk, Marc de Vries en Jan van der Stoep, € 39,90 (excl. verzendkosten).
- Ik bestel ... ex. van het boek *Alles wat je hart begeert? Christelijke oriëntatie in een op beleving gerichte cultuur* door Jan van der Stoep, Roel Kuiper en Timon Ramaker, € 23,75 (excl. verzendkosten).
- Ik bestel ... ex. van het boek *Geschiedenis van de Reformatorische Wijsbegeerte* door Johan Stellingwerff, € 12,50 (excl. verzendkosten).

Naam: _____

Adres: _____

Postcode: _____

Woonplaats: _____

E-mail: _____

Datum: _____

Handtekening: _____

 stichting voor
reformatorische
wijsbegeerte

Aspecten van reformatorische wijsbegeerte is het informatiebulletin van de Stichting en de Vereniging voor Reformatorische Wijsbegeerte.

De vereniging beoefent wijsbegeerte bij het licht van de Bijbel als het Woord van God. De stichting heeft als doel vruchten daarvan te verbreiden. Beide doen dit vanuit de overtuiging dat alle filosofie religieus bepaald is. *Aspecten* wordt op verzoek gratis toegestuurd.

Bestuur van de Vereniging voor Reformatorische Wijsbegeerte en de Stichting voor Reformatorische Wijsbegeerte

Drs. A. Berger (*voorzitter*)
Mw. drs. M. Blok (*penningmeester*)
Dr. G.J. Buijs (*algemeen*)
Dr. A.C. Geljon (*buitenland*)
Drs. G. Groenewoud (*kringen*)
Drs. D.A. Meinema (*publicaties & communicatie*)
Mw. I. Slump-Schoonhoven (*studenten*)
Drs. W. Vollbehr (*secretaris*)
T.A.G. Zeldenrust (*sponsoring*)

Curatorium van de stichting

Prof. dr. ir. J.H. van Bommel (*voorzitter*)
Prof. dr. J.J. Graafland
Prof. dr. S. Griffioen
Prof. dr. ir. T.M. Klapwijk
Prof. dr. G. Nienhuis

Docenten van de stichting

Prof. dr. G. Glas (*Leiden*)
Prof. dr. J. Hoogland (*Twente*)
Prof. dr. ir. H. Jochemsen (*Wageningen*)
L.H.L. Kamphuis (*Zwolle*)
Prof. dr. R. Kuiper (*Rotterdam*)
Dr. ir. J. van der Stoep (*Ede*)
Prof. dr. M.J. Verkerk (*Eindhoven en Maastricht*)
Prof. dr. M.J. de Vries (*Delft*)

Centrum voor Reformatorische Wijsbegeerte

J.C. Boer (*communicatie en relatie-management*)
Mw. N.H. Hagenaars-van den Herik (*secretariaat*)
Mw. drs. H.J. van de Streek (*directeur*)

Vrijwilligers

Mw. ir. I.M. de Graaf (*bibliotheek*)
B. de Vries (*archief*)
Dr. P.C. Vijfhuizen (*financieel management*)

Bezoekadres

Korte Brinkweg 32H
3761 EE Soest
Postbus 3206 – 3760 DE Soest
telefoon (035) 5880205
fax (035) 5880981
e-mail office.reform.philos@planet.nl
website www.christelijkfilosofie.nl

Rekeningnummers

Postbank 120 95 98
ABN AMRO 53 90 43 796

Ontwerp

Bart van der Griendt, Mediahuis

DTP

Bert Hagenaars

Druk

Buijten & Schipperheijn,
Amsterdam

GOEDGEKEURD
DOOR

R/B
REFORMATORISCHE
BIBLIOTHEEK

issn 0921-3031

COLOFON